

Gemeente Barneveld
College van burgemeester en wethouders
t.a.v. de heer M. Middeldorp
Postbus 63
3770 AB BARNEVELD

Tevens per e-mail: m.middeldorp@barneveld.nl

Nijmegen,

Ons kenmerk	Telefoonnummer
Gemeente Barneveld / Windmolens	024 - 382 83 38
20181598 - 1790815/1 - JVV/	

E-mail	Faxnummer
t.lam@hekkelman.nl	024 - 382 83 88

Geachte heer Middeldorp,

Bijgaand treft u onze reactie op de legal opinion van 3 september 2019 van de heer J. Veltman.

De legal opinion van de heer Veltman heeft betrekking op twee stellingen. De eerste stelling is van het Actiecomité Voorthuizen Windmolens NEE en luidt (samengevat) zoals ook weergegeven door de heer Veltman als volgt:

1. De locatie Zeumeren moet niet in de Notitie Reikwijdte Detailniveau (NRD), die voorafgaat aan de planMER procedure voor geschikte windparklocaties op het grondgebied van de gemeente Barneveld, worden meegenomen. Zo niet, dan bestaat de kans dat Zeumeren als geschikte locatie voor een windturbinepark wordt aangemerkt en kan de gemeente en/of de provincie gedwongen worden mee te werken aan initiatieven voor een windpark bij Zeumeren.

De tweede stelling luidt als volgt:

2. De locatie Zeumeren moet in het NRD voor het planMER worden meegenomen zodat in het geval de locatie Zeumeren bij het planMER niet als voorkeurslocatie is aangemerkt een initiatiefnemer niet met succes naar de provincie kan stappen voor een provinciaal inpassingsplan. Veltman vertaalt deze stelling van de gemeente ook samengevat als "in het geval Zeumeren in het planMER niet tot de voorkeurslocaties behoort, dan is daarmee de kous af".

De heer Veltman schrijft deze tweede stelling zonder bronvermelding toe aan het college van B&W van de gemeente Barneveld. Het is daarom niet mogelijk te verifiëren of deze stelling ook daadwerkelijk van de gemeente afkomstig is.

In paragraaf 2 van de legal opinion heeft de heer Veltman het provinciale beleid weergegeven en het regelgevend kader van artikel 9e, tweede lid, van de Elektriciteitswet. Dit beleid komt erop neer dat de provincie wil meewerken aan verdere uitbreiding van het aantal windparken en dat dit bij voorkeur gebeurt in combinatie met andere intensieve functies zoals infrastructuur en bedrijventerreinen. Volgens de heer Veltman is de locatie Zeumeren op de kaarten van de omgevingsvisie aangewezen als "windenergie mogelijk" tot "windenergie niet kansrijk". Verder blijkt uit het provinciale beleid dat de provincie hecht aan draagvlak in de gemeenten, maar niet dat alleen locaties worden aangewezen waar daadwerkelijk draagvlak is.

Deze weergave van het provinciale beleid in de legal opinion is juist met uitzondering van de aanduidingen op de kaarten van de omgevingsvisie. Zeumeren is daarop aangeduid als "windenergie mogelijk" en niet (ook) als "windenergie niet kansrijk".

De stelling van de heer Veltman dat de provincie zichzelf – door in de omgevingsvisie draagvlak in de desbetreffende gemeenten niet noodzakelijk te achten – de mogelijkheid heeft gegeven om gemeenten die niet instemmen te "overrulen" is te kort door de bocht. Voor zover draagvlak in de vorige omgevingsvisie al als vereiste voor het aanwijzen van windparklocaties was opgenomen, had de provincie niettemin de mogelijkheid om windparklocaties – met inachtneming van het provinciaal belang – aan te wijzen ook in het geval er geen draagvlak bij de betrokken gemeente bestond.

Terecht wijst de heer Veltman op artikel 9e, tweede lid, Elektriciteitswet waarin de plicht is opgenomen voor provinciale staten om toepassing te geven aan de bevoegdheid om een provinciaal inpassingsplan voor een windpark met een capaciteit tussen de 5MW en 100 MW vast te stellen als de betrokken gemeente een aanvraag daartoe heeft afgewezen. Verder is in de legal opinion onder verwijzing naar Afdelingsjurisprudentie juist weergegeven dat deze bepaling niet betekent dat provinciale staten een windpark op diezelfde specifieke locatie niet zouden mogen weigeren als dat in strijd is met het beginsel van een goede ruimtelijke ordening.

De stelling in de legal opinion dat gelet op het "windturbine-vriendelijke" beleid van de provincie de kans zeer reëel is dat de provincie zal willen meewerken aan een windpark bij Zeumeren, is te kort door de bocht. Het onderzoek (planMER) naar geschikte windparklocaties zal moeten uitwijzen of een windpark bij Zeumeren in lijn is met een goede ruimtelijke ordening en dus of de locatie als (in beginsel) geschikt kan worden aangemerkt.

Dat uit de Afdelingsjurisprudentie blijkt dat windparken vrijwel steeds kunnen voldoen aan de wettelijke normen (bijvoorbeeld voor geluid en schaduwwerking) en daarmee aan het criterium "goede ruimtelijke ordening", maakt dat niet anders. De legal opinion gaat er op dit punt namelijk aan voorbij dat windparklocaties in het algemeen pas na

uitgebreid onderzoek als geschikte locatie worden aangemerkt. Ook voor de gemeente Barneveld zal een planMER worden gemaakt voor geschikte windparklocaties. In dat onderzoek worden vele omstandigheden in aanmerking genomen, zoals de directe omgeving met onder meer woningen van derden, landschappelijke waarden, en meer gedetailleerd ook het type windturbines en positionering ervan. Daarbij wordt ook aan de van toepassing zijnde wettelijke normen getoetst. Alleen locaties die tenminste voldoen aan deze wettelijke normen - inclusief het criterium goede ruimtelijke ordening - zullen als potentieel geschikte locatie uit het onderzoek naar voren komen. Het bevoegd gezag maakt vervolgens een keuze voor een windparklocatie na een weging van alle betrokken belangen. In deze context zal een positief besluit voor de aanleg van een windpark (uiteraard) kansrijk zijn om in stand te blijven in een daartegen aangespannen beroepsprocedure en is de stelling in de legal opinion (dus met voorgaande belangrijke nuancerings) dat windparken vrijwel steeds voldoen aan wettelijke normen juist.

Voor zover de heer Veltman wijst op de twee uitspraken van de Afdeling over plannen voor windparken die ondanks een negatief welstandadvies respectievelijk afwijking van het gemeentelijke beeldkwaliteitsplan doorgang konden vinden, is weliswaar juist dat daaruit een belangrijke mate van beleidsvrijheid van het betrokken bevoegd gezag (gemeenteraad dan wel provinciale staten) valt af te leiden, maar deze uitspraken doen niet af aan voornoemde uitgebreide belangenafweging op basis van daaraan voorafgaand onderzoek.

In paragraaf 3 gaat de heer Veltman in op de juistheid van de twee stellingen. Ten aanzien van de tweede stelling wijst de heer Veltman erop dat deze stelling slechts dan opgaat als uit het onderzoek blijkt dat het windpark bij Zeumeren klip en klaar in strijd met een goede ruimtelijke ordening is.

Deze stelling kan op zich worden gevolgd, maar gaat eraan voorbij dat de raad met de raadsbesluiten van december 2017 en januari 2019 (NRD) de opdracht heeft gegeven om het gehele grondgebied van de gemeente te onderzoeken zonder daarbij op voorhand (voorafgaand aan nader onderzoek) gebieden uit te sluiten dan wel te stimuleren. Het college geeft uitvoering aan deze opdracht, zodat het buiten beschouwing laten van de locatie Zeumeren (stelling Actiecomité) niet aan de orde is.

Daarbij kan worden opgemerkt dat als de locatie Zeumeren uit het planMER niet als voorkeurslocatie naar voren komt, maar daarin wél is beoordeeld, de kans inderdaad klein is dat de provincie voor die "niet-voorkeurslocatie" een inpassingsplan voor een windpark zal vaststellen.

Gelet hierop is de stelling dat het windpark bij het planMER moet worden betrokken juist in die zin dat het niet betrekken van de locatie Zeumeren geen optie is en bovendien bij gebleken ongeschiktheid een grotere kans geeft op het voorkomen van een windpark bij Zeumeren.

Voor zover in de legal opinion is te lezen dat in het geval uit onderzoek blijkt dat Zeumeren geschikt is als windparklocatie, de provincie – ook na een weigering van de

gemeente – vermoedelijk zal meewerken aan een windpark bij Zeumeren, is sprake van een te snel getrokken conclusie. Inderdaad is (logischerwijs) provinciale medewerking voor een geschikte windparklocatie niet uitgesloten en afhankelijk van de mate van geschiktheid zelfs voor de hand liggend, maar voor de aanwijzing van een windparklocatie zijn veel factoren en belangen relevant. Zo zal bijvoorbeeld provinciale medewerking niet direct voor de hand liggen als er meerdere geschikte locaties blijken te zijn en een andere voorkeurslocatie wordt aangewezen. Bij het door de heer Veltman genoemde voorbeeld windpark Bijvanck waarvoor provinciale staten zonder draagvlak van de betrokken gemeente een inpassingsplan hebben vastgesteld, is de windparklocatie in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening geoordeeld. Gelet hierop hebben provinciale staten het inpassingsplan voor dit windpark niet slechts vastgesteld vanuit de opvatting dat artikel 9e, tweede lid, Elektriciteitswet hen daartoe verplichtte na de weigering van de gemeente (zoals de heer Veltman uit een krantenartikel lijkt af te leiden).

Conclusie

De conclusie in de legal opinion dat de eerste stelling (van het Actiecomité) juist is en de tweede stelling onjuist, kan niet worden gevolgd.

Uit het voorgaande blijkt dat de eerste stelling niet aan de orde kan zijn gelet op de opdracht van de raad aan het college om het gehele grondgebied van de gemeente in het onderzoek te betrekken. Overigens staat het niet meenemen de locatie Zeumeren in dit onderzoek niet in de weg aan nieuw onderzoek naar de geschiktheid van deze locatie voor een windpark.

Wat betreft de tweede stelling gaat de legal opinion eraan voorbij dat het niet betrekken van de locatie Zeumeren in het planMER-onderzoek geen optie is en bovendien bij gebleken ongeschiktheid een grotere kans geeft op het voorkomen van een windpark bij Zeumeren.

Met vriendelijke groet,
Hekkelman Advocaten N.V.

Tycho Lam
advocaat